ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Чагорського ліцею
_____ Вадим КАЛАРАШ
«31» серпня 2026 р.

Освітня програма Чагорського ліцею

Базова середня освіта

(5-6 клас – адаптаційний цикл освіти
7-9 базове предметне навчання)

Схвалено
педагогічною радою
Чагорського ліцею
протокол №1 від 31.08.2026р.

Погоджено
Радою Чагорського ліцею
протокол №1 від 31.08.2026р.

Загальні положення типової освітньої програми
Чагорського ліцею
Базовий рівень освіти (5-9 класи НУШ)

Організація освітньої діяльності в **5-9** класах ліцею здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів країни від 14.12.2016 № 988р), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма ліцею. Навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти.

Створення єдиного освітнього простору, забезпечення рівного доступу осіб до якісної освіти, дотримання державних стандартів освіти в ліцеї здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-6 та 7-9 класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма закладу, розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 р. № 235 (в редакції наказу МОН 09.08.2024 №1120 зі змінами від 17 серпня 2026 р. № 1430.

Дана освітня програма:

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження **(додаток1)** на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм **(додаток2)**, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;
- містить навчальний план **(додаток3)**, що ґрунтується на одному з варіантів

типових навчальних планів відповідної Типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі в межах мінімального/максимального навантаження для кожної галузі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та або інтегровано з іншими навчальними предметами;

- описує форми організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма реалізує Стратегії розвитку закладу.

Мета і завдання освітньої програми закладу ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Визначаючи вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньої програмою, заклад керується чинними нормативними документами у сфері освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні та учениці, які на момент зарахування (переведення) до ліцею, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка) свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня /учениці).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, Із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції країни 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

2. Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів та учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладів загальної середньої освіти в освітній програмі ліцею (**Додаток 1)** відповідає Державному стандарту базової середньої освіти (Додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів закладів з навчанням українською мовою (додаток 1 Типової освітньої програми) (**Додаток 2**). Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі закладу встановлено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів та учениць розподіляється між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

3. Перелік типових навчальних планів та модельних навчальних програм

В освітній програмі зазначається перелік ***модельних навчальних програм (Додаток 3)*** що використовуються в освітньому процесі, що містять опис результатів навчання учнів та учениць з навчальних предметів інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні та/або навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад освіти під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- особливості та потреби учнів та учениць ліцею в досягнені обов'язкових результатів навчання,
- потенціал педагогічного колективу,
- ресурсне забезпечення ліцею,
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм,
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми ліцею зверталась увага на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних та/або навчальних програм освітня програма ліцею є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки реалізовуються не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних та/або навчальних програм в освітній програмі ліцею охоплює досягнення учнями та ученицями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. Ліцей здійснив вибір модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України».

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета інтегрованого курсу вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

Автономія вчителя забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Адміністрація ліцею або працівники методичних служб можуть надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу.

4. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі ліцею. Форми організації освітнього процесу, які може запропонувати ліцей: очне навчання, змішане навчання. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню),

педагогічний патронаж), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня/учениці.

Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

З метою належної організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти сформовано інклюзивні класи.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 , зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08 .04.2016 класи мають поділ на групи під час вивчення української, англійської мов, інформатики та технологій.

5. Опис інструментарію оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителеві конкретизувати навчальні досягнення учнів та учениць і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада ліцею може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12).

Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягай учні й учениці.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Формувальне оцінювання – це оцінювання під час навчання і "для навчання". "Формувальне"– тому що, на відміну від підсумкового, має на меті формування (або форматування) навчального процесу з урахуванням навчальних потреб кожного учня/учениці задля більш ефективного формування необхідних знань, умінь та ставлень. Це послідовна змістовна взаємодія між учнем/ученицею, учителем і батьками щодо навчальних досягнень учня на підставі всім зрозумілих цілей і критеріїв.

Поточне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням/ученицям усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Поточне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких форм та способів:

усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів,роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально;

комплексне, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку.

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Окрім формувального, поточного, підсумкового та комплексного, семестрового, річного оцінювання, педагогічна рада ліцею може ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання результатів навчання з окремих предметів, інтегрованих курсів. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники ліцею залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	**Ключові компетентності**	**Компоненти**
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	***Уміння:*** ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. ***Ставлення:*** розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. ***Навчальні ресурси:*** означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	***Уміння:***здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів

		і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. ***Ставлення:***критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. ***Навчальні ресурси:***підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	***Уміння:*** оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об’єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв’язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. ***Ставлення:*** усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. ***Навчальні ресурси:*** розв'язування математичних задач, і обов’язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	***Уміння:*** розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. ***Ставлення:*** усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях ***Навчальні ресурси:*** складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	***Уміння:*** структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. ***Ставлення:*** критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. ***Навчальні ресурси:*** візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	***Уміння:*** визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати,

		коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. ***Ставлення:*** усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. ***Навчальні ресурси:*** моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	***Уміння:*** генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. ***Ставлення:*** ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. ***Навчальні ресурси:*** завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	***Уміння:*** висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. ***Ставлення:*** ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. ***Навчальні ресурси:*** завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	***Уміння:*** грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). ***Ставлення:***культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. ***Навчальні ресурси:***математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	***Уміння:*** аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. ***Ставлення:***усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.

		Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване наформування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	**Коротка характеристика**
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану Чагорського ліцею для 5–9 класів НУШ на 2026/2027 навчальний рік

Навчальний план Чагорського ліцею для 5–9 класів на 2026/2027 навчальний рік розроблено на виконання освітньої програми закладу та відповідно до вимог чинного законодавства України у сфері освіти.

Навчальний план укладено на основі:

- Закону України «Про освіту»; Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898;
- Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 (у редакції наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 зі змінами від 17 серпня 2026 р. № 1430.);
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти;
- інших нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України.

Навчальний план визначає тижневий та річний обсяг навчального навантаження здобувачів базової середньої освіти, структуру навчального року, розподіл навчального часу між освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

Навчальний план складено з дотриманням гранично допустимого навчального навантаження для учнів 5–9 класів та забезпечує реалізацію обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Розподіл годин між освітніми галузями здійснено з урахуванням:

- вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти;
- освітніх потреб учнів;
- кадрового та матеріально-технічного забезпечення ліцею;
- необхідності формування ключових компетентностей і наскрізних умінь.

Навчальним планом передбачено вивчення освітніх галузей: мовно-літературної, математичної, громадянської та історичної, природничої, технологічної, інформатичної, мистецької, соціальної та здоров'язбережувальної, а також фізичної культури. Фізична культура не враховується під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів і реалізується з урахуванням стану здоров'я здобувачів освіти.

У Чагорському ліцеї у 2026/2027 навчальному році організовано інклюзивне навчання у 6-А та 8-А класах. Для учнів з особливими освітніми потребами навчальний план передбачає корекційно-розвиткові заняття, психолого-педагогічний супровід, роботу асистента вчителя та реалізацію індивідуальних програм розвитку відповідно до рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру.

Навчальний план забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту» шляхом варіативності освітніх компонентів, адаптації та модифікації змісту навчання, застосування різних форм організації освітнього процесу.

Ліцей бере участь у спортивно-освітньому проєкті «Шлях чемпіонів». У межах реалізації проєкту у 8-Б та 9-Б класах створено спортивні класи, у яких збільшено кількість навчальних годин з предмета «Фізична культура», що відображено у навчальних планах та здійснюється в межах нормативно допустимого навантаження.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до чинного Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів базової середньої освіти. У 5–6 та 7–9 класах – бальна система оцінювання (1-12 балів). Для учнів з особливими освітніми потребами оцінювання проводиться з урахуванням індивідуальних програм розвитку.

Навчальний план є складовою освітньої програми Чагорського ліцею, затверджується педагогічною радою та вводиться в дію наказом директора закладу освіти.

Додаток 3
до Освітньої програми
Чагорського ліцею
Затверджую
Директор
_____Вадим КАЛАРАШ
«31» серпня 2026 р.

Навчальний план
Чагорського ліцею з українською мовою навчання (для 5-9 класів) на 2026/2027 н.р.

(складений згідно додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОНУ від 09.08.2024 №1120, зі змінами від 17 серпня 2026 р. № 1430.)

Освітні галузі	Навчальні предмети, інтегровані курси	Класи							
		5	**6-а**	**6-б**	**7**	**8-а**	**8-б**	**9-а**	**9-б**
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	3	3	3	3	3
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	4	4	4	4	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2
Математична	Математика	5	5	5	5	5	5	5	5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1	-	-	-	-	-	-	-
	Історія України. Всесвітня Історія	-	2	2	-	-	-	-	-
	Історія України	-	-	-	1	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня Історія	-	-	-	1	1	1	1	0,5
	Громадянська освіта	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Правознавство	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5
Інформативна	Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5	2	1,5	1,5	1,5
Природнича	«Пізнаємо природу»	2	2	2	-	-	-	-	-
	Біологія	-	-	-	3	3	3	3	3
	Географія	-	2	2	2	2	2	1	1
	Фізика	-	-	-	2	2	2	3	3
	Хімія	-	-	-	1	2	2	2	2
Технологічна	Технології	2	2	2	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	-	-	-	-
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	-	-	-	-
	Мистецтво	-	-	-	-	1	1	1	-
Соціальна і здоров'язбере-жувальна	«Здоров'я, безпека та добробут"	1,5	1	1	1	1	0,5	1	1
	Етика і курси морального спрямування «ВЧИМОСЯ ЖИТИ РАЗОМ»	1	1	1	-	-	-	-	-
	Підприємництво і фінансова грамотність					1	1	1	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	3+1	3	3+1
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		**7,5/ 262,5**	**9,5/ 332,5**	**9,5/ 332,5**	**6,5/ 227,5**	**6,5/ 227,5**	**6,5/ 227,5**	**6,5/ 227,5**	**6,5/ 227,5**
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		**31/ 1085**	**34/ 1190**	**34/ 1190**	**35/ 1225**	**36/ 1260**	**36/ 1260**	**36/ 1260**	**36/ 1260**
Гранично допустиме навчальне навантаження		28/ 980	31/ 1085	31/ 1085	32/ 1120	33/ 1155	33/ 1155	33/ 1155	33/ 1155
Усього (без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	31+3	32+3	33+3	32+4	33+3	32+4

Погоджено із матір'ю

_____ Ольга ХАРЮК

«31» серпня 2026 р.

Додаток 3.1
до Освітньої програми
Чагорського ліцею
Затверджую
Директор _____Вадим КАЛАРАШ
«31» серпня 2026 р.

Індивідуальний навчальний план
Чагорського ліцею з українською мовою навчання
для учениці з ООП 6-а класу - Харюк С.М.

(складений згідно додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОНУ від 09.08.2024 №1120, зі змінами від 17 серпня 2026 р. № 1430.)

Освітні галузі	Навчальні предмети, інтегровані курси	Кількість годин на тиждень
Мовно- літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Перша іноземна мова	4
	Зарубіжна література	2
Математична	Математика	5
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня Історія	2
	Громадянська освіта	0,5
Інформативна	Інформатика	1,5
Природнича	«Пізнаємо природу»	2
	Географія	2
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Соціальна і здоров'язбере-жувальна	«Здоров'я, безпека та добробут"	1
	Етика і курси морального спрямування «ВЧИМОСЯ ЖИТИ РАЗОМ»	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		**9,5/ 332,5**
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		**34/1190**
Гранично допустиме навчальне навантаження		31/1085
Усього (без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3
Корекційно-розвиткові заняття:		
	Корекція розвитку з практичним психологом	1 год/тиждень навчальний рік
	Корекція розвитку з вчителем дефектологом	2 год/тиждень навчальний рік
	Розвиток мовлення	2 год/тиждень навчальний рік
	Корекція розвитку з вчителем реабілітологом	1 год/тиждень навчальний рік

Погоджено із матір'ю

_____ Наталя ГУДИМА

«31» серпня 2026 р.

Додаток 3.2
до Освітньої програми
Чагорського ліцею
Затверджую
Директор _____Вадим КАЛАРАШ
«31» серпня 2026 р.

Індивідуальний навчальний план
Чагорського ліцею з українською мовою навчання
для учня з ООП 6-а класу - Гудими І.Г.

(складений згідно додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОНУ від 09.08.2024 №1120, зі змінами від 17 серпня 2026 р. № 1430.)

Освітні галузі	Навчальні предмети, інтегровані курси	Кількість годин на тиждень
Мовно- літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Перша іноземна мова	4
	Зарубіжна література	2
Математична	Математика	5
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня Історія	2
	Громадянська освіта	0,5
Інформативна	Інформатика	1,5
Природнича	«Пізнаємо природу»	2
	Географія	2
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Соціальна і здоров'язбере-жувальна	«Здоров'я, безпека та добробут"	1
	Етика і курси морального спрямування «ВЧИМОСЯ ЖИТИ РАЗОМ»	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		**9,5/ 332,5**
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		**34/1190**
Гранично допустиме навчальне навантаження		31/1085
Усього (без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3
Корекційно-розвиткові заняття:		
Корекція розвитку з практичним психологом		2 год/тиждень навчальний рік
Корекція розвитку з вчителем дефектологом		2 год/тиждень навчальний рік

Погоджено із опікуном

_____ Домніка ГУБКА

«31» серпня 2026 р.

Додаток 3.3
до Освітньої програми
Чагорського ліцею
Затверджую
Директор
_____Вадим КАЛАРАШ
«31» серпня 2026 р.

Індивідуальний навчальний план
Чагорського ліцею з українською мовою навчання
для учениці з ООП 8-а класу - Мінтенко М. В.

(складений згідно додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОНУ від 09.08.2024 №1120, зі змінами від 17 серпня 2026 р. № 1430.)

Освітні галузі	Навчальні предмети, інтегровані курси	Кількість годин на тиждень
Мовно- літературна	Українська мова	3
	Українська література	2
	Перша іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Математична	Математика	5
Громадянська та історична	Історія України	1,5
	Всесвітня Історія	1
	Громадянська освіта	0,5
Інформативна	Інформатика	2
Природнича	Біологія	3
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Мистецтво	1
Соціальна і здоров'язбере-жувальна	«Здоров'я, безпека та добробут"	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		**6,5/ 227,5**
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		**36/ 1260**
Гранично допустиме навчальне навантаження		33/ 1155
Усього (без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3
Корекційно-розвиткові заняття:		
Корекція розвитку з практичним психологом		2 год/тиждень навчальний рік
Корекція розвитку з вчителем дефектологом		2 год/тиждень навчальний рік
Розвиток мовлення		1 год/тиждень навчальний рік
Корекція розвитку з вчителем реабілітологом		2 год/тиждень навчальний рік

Освітня програма в обсязі

22 ***(двадцять дві)*** сторінки пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

31 серпня 2026 року

Директор _____

підпис

М.П.